
ซัมซียะห์ มะลาเฮง² (Samsiyah Malaheng)²

Received: August 22, 2023; Revised: October 11, 2023; Accepted: December 7, 2023

มากที่สุด ในด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.84 ด้านความรู้และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.63 ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ย 4.61 และระดับมากในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 4.21 ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต สาขาวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อควรปรับปรุงในประเด็นทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งหลักสูตรควรนำเสนอส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษามลายู และเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, สถานประกอบการ, นิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา, สาขาวิชาภาษามลายู

Abstract

This research article aimed to present the results of the study on “Satisfaction of Establishments on Cooperative Education Students in Malay Program, Thaksin University”. Data were collected from 19 representatives of establishments using a questionnaire and they were then analyzed by employing frequency, percentage, and standard deviation.

The study results revealed that the satisfaction of establishments on the characteristics of cooperative education students in the Malay Program, Thaksin University, in the overall view, was at a very high level. When considered in each aspect, it was found that satisfaction at a very high level derived from the aspects of virtue ethics, with the mean of 4.84; knowledge and numeral analysis skills, communication and use of information technology, with a mean of 4.63; and cognitive skills, with a mean of 4.61. Those that were ranked in a high level could be found on the aspects of interpersonal skills and

responsibility, with a mean of 4.21. The study results reflected that the establishments were satisfied with the performances of the cooperative education students in the Malay program at Thaksin University. The aspect of English skills, however, should be improved. It was recommended that the program should enhance students' skills in both Malay and English. Teaching and learning processes should also concentrate on working with others as well as being responsible for oneself and society. Likewise, the curriculum should be revised to meet the establishments' requirements.

Keywords : satisfaction, establishment, cooperative education students in Malay program

บทนำ

การอุดมศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตและพัฒนากำลังคน สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมขั้นสูง รวมทั้งแหล่งที่สร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศ เช่นในหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วจะนำศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาเป็นกำลังสำคัญของการขับเคลื่อน นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในพัฒนาประเทศด้วยการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะตรงความต้องการของนายจ้าง

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นกระบวนการการเรียนรู้ ด้วยการส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ (Work-Based Learning) ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสหกิจศึกษานั้น ทำให้บัณฑิตได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถหาได้ในห้องเรียน สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนมาเพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักวิชาการได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังเป็นการสร้างเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์การตัดสินใจกับเหตุการณ์ที่พบเจอ

และฝึกการสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกเป็นจริง เป็นการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยวิธีการที่มีความยืดหยุ่น (จรีภรณ์ มะเลไลฮิต, 2566) จึงเป็นโอกาสที่ดีที่นิสิตจะค้นพบศักยภาพที่แท้จริงและความต้องการด้านงานอาชีพชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้กระบวนการสหกิจศึกษายังทำให้เกิดการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะการสื่อสารทางภาษามลายูอยู่ในระดับดีมากและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของสังคมระดับชาติและนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป และสามารถปรับตัว อยู่ในสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้ รายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาหนึ่งในหมวดวิชาเฉพาะมีจำนวน 9 หน่วยกิต กำหนดให้นิสิตชั้นปีที่ 4 ลงทะเบียนเรียนที่ในภาคการเรียนที่ 2 จะต้องปฏิบัติงานในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ เป็นรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้บูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษา ประยุกต์กับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสบการณ์ตรง การทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมและปรับตัวให้ทำงานได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา การปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นการปฏิบัติหน้าที่เสมือนเป็นพนักงานคนหนึ่ง ในสถานประกอบการ ทำให้นิสิตได้เรียนรู้ว่าตนเองมีองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในสถานประกอบการหรือไม่ หรือมีความสามารถตรงกับความต้องการของสถานประกอบการหรือไม่ ทั้งนี้เป็นการเปิดและเพิ่มโอกาสให้นิสิตได้พัฒนาตนเอง รวมทั้งการเตรียมพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

อีกแนวทางหนึ่งที่จะประเมินศักยภาพนิสิตและผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร เพื่อสะท้อนข้อดีและข้อควรปรับปรุงที่สามารถนำมาพัฒนาหลักสูตรและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตลอดทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่

ตลาดแรงงาน และตอบโจทย์สถานประกอบการ จึงควรมีการศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะนิสิตที่ปฏิบัติสหกิจศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสการได้งานของนิสิตในหลักสูตร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีการทำวิจัยครั้งนี้จัดทำเพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไปและจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในการผลิตบัณฑิตให้สามารถทำงานได้จริงและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณ

บททวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่จะทราบว่าบุคคลใดมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อม โดยการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 กล่าวไว้ว่า “พึง” เป็นคำช่วยกริยาอื่น หมายความว่า “ควร” เช่น พึงใจ หมายความว่า พอใจ ชอบใจ และคำว่า “พอ” หมายความว่า เท่าที่ต้องการ เต็มความต้องการ ถูกชอบ เมื่อนำคำสองคำมาผสมกัน “พึงพอใจ” จะหมายถึง ชอบใจ ถูกใจตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย, และจิระศักดิ์ ทัพพา (2563) กล่าวว่า ความ

พึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดี ไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังที่เกิดจากการประมาณค่า อันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จากการกระทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากความรู้สึกและสามารถเป็นแรงผลักดันให้เกิดการความรู้สึกเป็นบวกหรือลบ และนำไปสู่การตอบสนองตามความต้องการหรือเป้าหมายของตนเอง

Shelly (1995) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าเป็นความรู้สึกสองแบบ ของมนุษย์คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความสุขนี้สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจโดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow, 1970) ซึ่งได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจหรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ
2. ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง
3. ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง
5. ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง ความพอใจในขั้นต่าง ๆ ของความต้องการของมนุษย์นี้

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด สาระตามข้อ 4.3 ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดมาตรฐาน ผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิโดยในระดับปริญญา สถาบัน อุดมศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีคุณลักษณะครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจ ทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออก ซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการ และทฤษฎีในองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่ เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้น การปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลง ตามสถานการณ์

ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไข ปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและ เสนอแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการตัดสินใจสามารถใช้ทักษะและ ความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ไขปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน และต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านความรู้
3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
5. ด้านทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจของ
สถานประกอบการ
ต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา
สาขาวิชาภาษามลายู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และใช้แบบสอบถาม (questionnaires) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้เป็นผู้นิสิตที่นิเทศนิสิตในช่วงปี 2565 และเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินนิสิตตลอดการปฏิบัติสหกิจศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดให้เท่ากับ 0.05

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งหมด (N) คือ 20 คน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 95% และ ค่าความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดที่ยอมรับได้ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5 หรือ 0.5

$$n = \frac{20}{1+(20)(0.05)^2}$$

$N = 19.04$ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับจำนวน 19 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อนิสิตในด้าน 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะ ทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อควรปรับปรุง

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาและรวบรวมเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาแนวทาง รูปแบบในการสร้างแบบสอบถามและกำหนดกรอบเนื้อหาตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความเหมาะสม ความเที่ยงตรง และสร้างความเชื่อมั่น จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกลับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้อัปโหลดแบบสอบถามพร้อมกับข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในระหว่างการปฏิบัติสหกิจศึกษาลงในรายวิชา 0113419 สหกิจศึกษาในระบบ TSU MOOC ซึ่งนิสิตสามารถเข้าสู่ระบบและดาวน์โหลดแบบสอบถามให้กับหัวหน้างาน หรือผู้ดูแลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเพื่อประกอบการปฏิบัติสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลา 16 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 28 พฤศจิกายน 2565 ถึง 17 มีนาคม 2566 และบรรจุของปิดผนึกคืนให้นิสิตเพื่อส่งกลับให้ผู้วิจัยในสัปดาห์สุดท้ายของการปฏิบัติสหกิจศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 17.0 ใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านต่อไปนี้ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยเพศ และลักษณะของหน่วยงาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	15.79
หญิง	16	84.21
	19	100.00
ลักษณะงานของหน่วยงาน		
ภาครัฐ		
สถานีวิทย์กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.สตูล	2	10.52
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา	1	5.26
ภาคเอกชน		
โรงแรม	8	42.11
บริษัททัวร์	8	42.11
รวม	19	100.00

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการเป็นเพศชาย ร้อยละ 15.79 และ เพศหญิง 84.21 ลักษณะงานของหน่วยงานเป็นหน่วยงานเอกชน ที่เป็นโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 42.11 และบริษัททัวร์ 42.11 ส่วนหน่วยงานที่เป็น ภาครัฐคิดเป็นร้อยละ 10.52 และ 5.26 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา

คะแนนระดับความพึงพอใจต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยเป็นการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมด ภาพรวมแต่ละด้านและเป็นรายข้อ ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของแต่ละสถานประกอบการ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู

คุณลักษณะของนิสิต	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. คุณธรรม จริยธรรม			
มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและสังคม	4.79	0.52	มากที่สุด
ให้เกียรติกับความเป็นมนุษย์ในสังคมที่มีความแตกต่างในวัฒนธรรม	4.89	0.31	มากที่สุด
	4.84	0.41	มากที่สุด
2. ความรู้			
มีทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนภาษามลายูโดยผ่านการเรียนรู้ด้านภาษาและภาษาศาสตรัมลายู หรือวรรณคดีมลายู	4.63	0.58	มากที่สุด
	4.63	0.58	มากที่สุด
3. ทักษะทางปัญญา			
คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรมมลายู	4.42	0.67	มาก
มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์สังคม	4.79	0.52	มากที่สุด
	4.61	0.60	มากที่สุด
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ลุล่วงด้วยดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.86	มาก

คุณลักษณะของนิสิต	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและอยู่กับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข	3.79	1.24	มาก
เข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่ใช้ภาษามลายูเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร	4.53	0.60	มากที่สุด
	4.21	0.90	มาก
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศอย่างเหมาะสมและรู้เท่าทันในการสืบค้น	4.63	0.67	มากที่สุด
ใช้ภาษามลายูสื่อสารได้ในระดับดีมาก	4.63	0.58	มากที่สุด
	4.63	0.62	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน	4.56	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติสหกิจของนิสิตสาขาวิชาภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจตามลำดับดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.84, S.D. = 0.41) ด้านความรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.58) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.64) ด้านทักษะทางปัญญา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.61 S.D. = 0.60) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.90)

อภิปรายผลการวิจัย

ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต สาขาวิชาภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา และ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตามลำดับ โดยผลการ ศึกษาสามารถนำมา อภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม

สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะหรือความสามารถ ในการปฏิบัติงานของนิสิตในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจที่นิสิตมีการให้เกียรติกับความเป็นมนุษย์ในสังคมที่มีความ แตกต่างในวัฒนธรรม นิสิตมีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และมีจิตสำนึก รับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคมได้ดี คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม นับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของทุกคนและทุกวิชาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนต้อง พัฒนาคุณลักษณะด้านนี้ในปัจจุบัน อีกทั้งสามารถเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อสามารถอยู่กันในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสมเดช นามเกตุ และคณะ (2561) พรทิพย์ ทองศรี และสุนิดดา เทศนิยม (2562) ที่ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรม จริยธรรมเป็นกลไกของสังคมที่ทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานของความประพฤติ และจะตั้งปลูกฝังให้กับคนในสังคมเพราะถ้าคนในสังคมเป็นคนดี สังคมก็มีความสุข แต่ถ้าคนในสังคมไม่ดี ก็จะมีปัญหาเดือดร้อน มีการเอารัดเอาเปรียบเกิดใน องค์การต่าง ๆ

2. ความพึงพอใจด้านความรู้

ผลการสำรวจความพึงพอใจในด้านความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า นิสิตหลักสูตรภาษามลายูมีทักษะการฟัง พูด อ่านและ เขียนภาษามลายูโดยผ่านการเรียนรู้ด้านภาษาและภาษาศาสตร์หรือวรรณคดีมลายู ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดที่แสดงให้เห็นว่า นิสิต สามารถเรียนรู้งานได้เร็ว สามารถแก้ปัญหาหน้างานได้เป็นอย่างดี และสามารถ สื่อสารภาษามลายูและอธิบายกับลูกค้าที่เป็นชาวต่างชาติได้

อย่างไรก็ตามความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติดังกล่าวยังคงไม่เพียงพอสำหรับการฝึกสหกิจศึกษาในบางสถานประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิตให้ความคิดเห็นว่าการใช้ภาษามลายูอยู่ในระดับดี และเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษควบคู่กัน จากความคิดเห็นของสถานประกอบการจะเห็นได้ว่า ทักษะภาษาอังกฤษถือเป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งต่อการทำงานในยุคปัจจุบันเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่สำคัญต่อการติดต่อสื่อสาร เช่น ด้านการศึกษา ด้านประกอบอาชีพ รวมไปถึงความเข้าใจต่อประเพณีวัฒนธรรม (ภราดร สุขพันธ์, 2561)

3. ความพึงพอใจด้านทักษะเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษามลายู ด้านทักษะเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นิสิตสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทันในการสืบค้นและสามารถใช้ภาษามลายูได้ในระดับดีมาก นิสิตสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อแสวงหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร สามารถประยุกต์ใช้ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และพัฒนางานในองค์กรได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาภรณ์ ตันติกุล (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะครุศาสตร์ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยพึงพอใจในด้านความสามารถการสื่อสารภาษาไทยด้วยการพูด การเขียน และสรุปประเด็นได้ดี สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม การมีความสามารถในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติได้ดี และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานและติดต่อสื่อสารได้ดีอีกด้วย สะท้อนให้เห็นว่าทางสถานประกอบการมีแนวคิดสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน

4. ความพึงพอใจด้านทักษะทางปัญญา

จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตในด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพึงพอใจที่นิสิตมีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์สังคม และสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรมมลายู สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ วงศ์สกุลการุญณ์และขวัญแข หนูนุกดี (2565) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยในด้านทักษะทางปัญญาพบว่า บัณฑิตสามารถในการรับรู้งาน เรียนรู้งานได้อย่างสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นงาน และสามารถเชื่อมโยงหรือบูรณาการหลักทฤษฎีมาใช้ในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ ผลจากการวิจัยของผู้วิจัยและผลการวิจัยของทั้งสองท่านสอดคล้องในประเด็น ความใฝ่รู้ในการทำงาน ซึ่งเป็นทักษะไรศตวรรษที่ 21 ที่สถานประกอบการต้องการจากบัณฑิต

5. ความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลจากการศึกษาด้านทักษะความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถอภิปรายได้ว่า ในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า เข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่ใช้ภาษามลายูเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมา คือ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ลุล่วงด้วยดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับสุดท้าย คือ ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและอยู่กับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข โดยพึงพอใจที่นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรितทัย เว็ลส (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อสมรรถนะของบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557-2560 พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามความคิดเห็นของ

ผู้ใช้บัณฑิตในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการมีความรับผิดชอบ และนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี จากสองงานวิจัยมีความสอดคล้องกันในเรื่องของทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งสถานประกอบการให้ความสำคัญมาก

อย่างไรก็ตามในมุมมองของสถานประกอบการบางแห่งนั้น ได้ให้แสดงความคิดเห็นว่า นิสิตยังต้องปรับปรุงในเรื่องการวางตัว ทักษะคิดและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสถานที่ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ที่อยู่ในลำดับสุดท้าย ผลวิจัยของอดิศา เบญจเจริญนันท์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการให้ความเห็นว่านักศึกษาต้องปรับปรุงเรื่องการวางตัว การควบคุมอารมณ์ รวมทั้งขาดความมั่นใจในตนเองและบุคลิกของการเป็นผู้นำ สาเหตุการขาดคุณลักษณะดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานที่ยังไม่เพียงพอของนิสิต หรือบางครั้งนิสิตแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมาะสมด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้นจึงเป็นอีกหนึ่งหน้าที่ที่ทางหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนที่บ่มเพาะในการวางตัวและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นให้ถูกต้องตามกาลเทศะให้แก่นิสิต

กล่าวสรุปโดย จากการสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนิสิตที่ฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษาครั้งนี้ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อนิสิตอยู่ในระดับมากที่สุด นิสิตมีจุดเด่น เช่น สามารถช่วยเหลืองานในองค์กรได้อย่างดี นิสิตมีจิตอาสา นำความรู้ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีน้ำใจกล้าแสดงออก เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ และมีจุดที่ควรพัฒนา คือ เพิ่มคำศัพท์และทักษะด้านภาษามลายู ทักษะด้านภาษาอังกฤษ การวางตัว ทักษะคิดการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น และเพิ่มความรอบคอบในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตร

การสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนิสิตปฏิบัติสหกิจศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า หลักสูตรควรปรับปรุงด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เช่น ปรับเปลี่ยนทัศนคติ การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น และการรับฟังผู้บังคับบัญชา ซื่อสัตย์ อ่อนน้อม และไม่มีความมั่นใจในตัวเอง หลักสูตรควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้ปฏิบัติสหกิจศึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ และวินัยในการทำงาน เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกชั้นเรียน ทั้งนี้หลักสูตรเองควรมีการติดตามการปฏิบัติสหกิจอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้ทันที่

นอกจากนี้ หลักสูตรควรปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากขึ้น สิ่งที่สำคัญคือนิสิตควรเลือกสถานประกอบการที่ตนเองสนใจจริง ๆ เพื่อสร้างแรงผลักดันและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในระหว่างการปฏิบัติสหกิจศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ สถานประกอบการต้องการให้มีทักษะภาษาอังกฤษควบคู่ภาษามลายู หลักสูตรควรจัดอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน ก่อนปฏิบัติสหกิจศึกษา หรือส่งเสริมลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกเสรีเพิ่มเติม เพื่อเป็นพื้นฐานและสร้างความมั่นใจมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อสถานประกอบการ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ หรือศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา

2.2) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตตามต้องการของสถานประกอบการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบโจทย์สถานประกอบการ

บรรณานุกรม

- กัญญกนิษฐ์ กมลกิตติวงศ์. (2562). ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต. ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต, 1505-1515** วันที่ 26 เมษายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จรีภรณ์ มะเลโลหิต. (2566). การเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์ของนิสิตชั้นปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอคซ์ (MIA), **วารสารอินทนิลทักษิณสาร**. 18(1), 145-172.
- ณฤติยา เฟื่องศรี, ณัฐติญา บุญวิรัตน์ และกรรณิกา คันธรส. (2561). ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงานของนักศึกษาภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่, **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**. 12(4), 146-159.
- เดโช แชน้ำแก้ว และเชษฐา มุทะมัด. (2562). ความพึงพอใจของผู้ดูแลนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ภาควิชาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. ใน **การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10, 970-983** วันที่ 12-13 กรกฎาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ สงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- พรทิพย์ ทองศรี และสุนิตดา เทคนิยม. (2562). ปัจจัยส่งเสริมที่มีผลต่อจริยธรรมในการทำงานของบุคลากรเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, **วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก**. 5(2), 210-221.

พัชราวดี อักษรพิมพ์, ทิตฐิตา สันรักษา และสลิลลา วงศ์กระจ่าง. (2562).

ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงานก่อนฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพจริง สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์
 และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ใน **การประชุม
 ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ “มนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ นวัตกรรมสร้างสรรค์สังคม” ครั้งที่ 2, 359-371**
วันที่ 5-6 สิงหาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สงขลา.
 สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย และจีระศักดิ์ ทัทยา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับ
 ความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ, **วารสารวิชาการ
 สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.).** 26(1), 59-66.

ภราดร สุขพันธ์. (2561). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับ
 ความเป็นบัณฑิตปัจจุบัน, **วารสาร มจร.ทริภุญชัยปริทรรศน์.** 2(2), 89-100.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.**
 กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รัชดาภรณ์ ตันติกุล. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, **วารสารวิจัยและพัฒนา
 วไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์.** 11(2), 237-245.

วัชรภรณ์ วงศ์สกุลกาญจน์ และขวัญแห หนูนักดี. (2565). ความพึงพอใจของ
 ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะวิทยาศาสตร์
 และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์,
วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).
 12(2), 14-27.

ศรียุทธ เวลล์. (2563). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อสมรรถนะของบัณฑิต
 สาขาวิชาสารสนเทศมหาวิทยาลัยบูรพาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา
 2557-2560, **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา.** 28(2), 212-240.

สมเดช นามเกตุ, พระศิลาศักดิ์ สุขเมธข และพระณัฐพงศ์ สิริสุโข. (2561).
การปลูกจิตสำนึกทางจริยธรรมในสังคมไทย, **วารสารปัญญาปณิธาน**.
3(1), 13-27.

อดิศา เบญจเจริญนานนท์. (2560). ความพึงพอใจของสถานประกอบการ
ต่อนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, **วารสารวิทยบริการ**. 28(2),
184-194.

Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality**. New York: Harper and
Row.

Shelly, M.W. (1995). **Responding to Social Change**. Pennsylvania :
Dowdem, Hutchison Press.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd Edition,
Harper and Row, New York.